

SUOMEN SOTATIETEELLISEN SEURAN UUSI KUNNIAJASEN

Jalkaväenkenraali Jaakko Sakari Simelius

Suomen Sotatieteellisen Seuran vuosikokouksessa 6.4.1971 jalkaväenkenraali S Simelius pyysi, ettei häntä enää valittaisi puheenjohtajaksi. Kiitollisena kenraali Simeliuksen ansioista sotatieteellisen tutkimuksen tukemisessa ja edistämisessä vuosikokous kutsui hänet seuramme yhdeksänneksi kunniajäseneksi.

Uuden kunniajäsenemme virkaura on upseerin kehitykselle tavaltaan tyypillinen käsittäen asteettain yhä vastuunalaisempia tehtäviä kentällä, kouluissa ja esikunnissa. Yleisestä poikkeavaksi tuon kehityksen kaaren tekee sen ylettyminen korkeimpaan aktiivisotilaan virka-asemaan asti. Hakeutuminen vapaussodan rivimiehestä ensimmäiselle sodanjälkeiselle upseerikurssille ratkaisi uran valinnan siinä, kun sota oli keskeyttänyt kouluopinnot. Seurasi lähes vuosikymmenen pituinen joukko-osastopalvelus perusyksiköissä. Se merkitsi täydennysopiskelun ohella perusteellista valmentautumista laajempiin tehtäviin, joihin kapteeni Simelius määrättiin v 1928. Silloin hänestä tuli Taistelukoulun opettaja, siis jo tuolloin jälkipolven kasvattaja.

Siirtyminen Viipurin suojeluskuntapiiriin ensimmäiseksi sotilasohjaajaksi v 1933 johdatti majuri Simeliuksen 5 vuodeksi kiinteään työkentelyyn vapaaehtoisen maanpuolustusväen parissa sekä piiripor-

taassa että lopuksi Suojeluskuntain päällystökoulussa. On ilmeistä, että tämä kausi antoi hänelle paljon herätteitä, mitkä myöhemmin koituvat koko puolustusvoimain hyväksi kehitettäessä luottavaisia suhteita reserviläisjärjestöihin ja yhteiskuntamme eri siviilisektoreihin.

Sotien alkaessa majuri Simelius oli juuri suorittanut Sotakorkeakoulun. Tehtävät YH:ssa divisioonan huoltopäällikkönä ja taisteluiden alettua divisioonan esikuntapäällikkönä Kannaksella luontuivat näin ollen niin, että talvisodan jälkeen hänestä tuli armeijakunnan esikuntapäällikkö, missä tehtävässä hän oli vielä jatkosodan alkuvuodet, jolloin oli selviydyttävä muun muassa Karjalan armeijan monivaiheisen hyökkäyksen mukanaan tuomista ratkaisuksista. Vuonna 1943 eversti Simelius sai oman rykmentin, ennätti kasvattaa sen niin lujasti omaan johtoonsa, että kesti kohdalleen osuneen varsin vaikean vetäytymisvaiheen Aunuksesta.

Pitävä ote komentaja-asemassa ja kenttäpalvelun tuntumassa lujittui vielä kahden vuoden aikana rauhanaikaisen rykmentin komentajana ennenkuin uusi kunniajäsenemme määrättiin yhteen puolustusvoimaimme keskeisimmistä ye-upseeritehtävistä, Sotakorkeakoulun johtajan apulaiseksi ja vanhimmaksi taktiikan opettajaksi. Kuutta vuotta myöhemmin hänet määrättiin tätä itsenäisempään ja konkreettisemmin sovelletusta palvelevaan upseerien kasvattajan tehtävään, Taistelukoulun johtajaksi. Tällä paikalla hän ennätti olla vain runsaan vuoden kun tuli jälleen siirto joukkoihin, nyt 3.Divisioonan komentajaksi ja samalla ylennys kenraalikuuntaan.

Kaksi vuotta yhtymän komentajana antoi nyt jo sotakokemusten kypsyttämät mielikuvat joukkojen koulutuksen ja organisaation sekä aselajien yhteistoimintakysymysten ajankohtaisista tarpeista, joita oli eri tavoin tutkittu hänen johdollaan jo SKK:ssa. Näin varustettuna kenraali Simelius siirtyi v 1955 jalkaväen tarkastajaksi. Sodan päätymisestä oli kulunut jo vuosikymmen. Sen jälkeiskauden lama oli voitettu ja aika alkoi olla otollinen uuden luomiselle ja kotimaiselle ase-suunnittelullekin. Pääaselajin tarkastajana kenraali Simelius tarttui hetken mahdollisuuksiin ja tarpeisiin ja näin ikäänkuin valmistautui lopullisesti vastaanottamaan vastuunalaisimman aktiivisotilaan tehtävät, mihin hänet määrättiin v 1959.

Jalkaväenkenraali Simeliuksen komentajakausi kesti kuusi vuotta. Se käsitti sekä puolustusvoimain monipuolista kehitystä, taistelua vaikeuksia vastaan että pettymyksiäkin. Perushankinnat oli saatu alkuun, mutta niistä jouduttiin valtiotaloudellisten syiden takia tinkimään. Komentaja taisteli itsepintaisesti puolustusvoimain kehittämisen puolesta. Kotimaisen jalkaväen aseistuksen uusinta pääsi vauhtiin. Myös muilla aloilla saatiin hankintojen ”pää auki”. Näiden materiaalistien kysymysten rinnalla on aivan erikoisesti kirjattava ne tulokset, jotka kenraali Simeliuksen johdolla voittiin puolustusvoimain suhteissa yhteiskunnan eri siviilialoilla. Tutkimuksen alalla päästiin yhteistointintaan muun muassa MATINE:n perustamisella. Julkisen hallinnon sekä talous- ja järjestöelämän ynnä muut yhteiskunnan johtavat piirit saatiin mukaan maanpuolustuskysymyksiin korkeimman, kaikki alat käsittävän maanpuolustuskurssitoiminnan myötä. Reserviläisjärjestöjen ja puolustusvoimain keskinäiset suhteet kehittyivät entistä läheisimmiksi.

Kaikki todella merkittävä vaatii oman aikansa kypsyäkseen julkisuuteen näkyviksi tuloksiksi. Täydellä syyllä voidaan sanoa, että se ”kaadettujen kasarmintojen” kausi, jonka me nyt tunnemme toteutuneena, pohjustettiin, valmisteltiin ja aloitettiin kenraali Simeliuksen komentajakaudella. Samaa on sanottava puolustusvalmiuttamme tehostavista perustavaa laatua olevista organisaatiouudistuksista.

Syksyllä 1965 jalkaväenkenraali Simelius siirtyi yli 45 vuotta kestäneen aktiivisotilaskautensa päättyessä yksityiselämään. Mutta jo seuraavana keväänä hän lupautui Sotatieteellisen Seuramme puheenjohtajaksi ja näin yleisesikuntaupseeriston henkiseksi johtajaksi. Kutsu tähän luottamustehtävään oli oikeastaan aivan luonnollinen, sillä nyt valittu puheenjohtaja oli ollut jo ennen komentajakauttaan seuramme johtoportaan, vuodesta 1948 johtokunnan jäsenenä ja vuodesta 1955 varapuheenjohtajana siihen saakka, kun hän komentaja-asemansa takia luopui kaikista alansa luottamustehtävistä. Varsin merkittävää oli se, että SKK:n johtajan apulainen oli ollut aktiivisesti mukana seuramme työskentelyssä silloin kun tämä sotien ajan hiljaiselon jälkeen käynnistettiin uudelleen. Seuramme toiminnan kannalta on edelleen ollut erittäin myönteistä, että puolustusvoimain komentaja oli itse ollut

vuosikymmenen ajan johtoportassamme ennen komentajaksi tuloaan. Näin hän tunsi vapaan sotatieteellisen työn olosuhteet ja edellytykset omakohtaisesti ja hänellä oli aktiivista mielenkiintoa tämän työn tukemiseen. Toisaalta voitaneen sanoa, että myös komentaja oli saanut seuralla herätteitä toimenpiteilleen, joista edellä on mainittu.

Kunniajäsenemme, jalkaväenkenraali Sakari Simelius edustaa sotatieteellisen tutkimuksen kentässä niitä taustavoimia, jotka toisaalta luovat tutkimukselle edellytyksiä, toisaalta taas vahvistavat tutkimuksen tuloksia sovellutuksella. Olematta itse näkyvästi tutkija hän on kouluttanut tutkijavoimia, osoittanut kohteita ja tukenut työskentelyä. Hänen otteensa tutkimukseen on ollut aina niin läheinen, että hän on onnistunut sovellutuksen välittömyydellä osoittamaan tutkimuksen tulokset ja innostamaan jatkotutkimusta.

Puhutaan usein teorian ja käytännön ristiriidoista. Näitä syntyy siellä missä ei ole molempia yhdistävää voimaa. Kenraali Simelius on eri virkaportaisissa tasaisella ja harkitsevalla olemuksellaan sekä monipuolisella sotilaskokemuksellaan edustanut juuri tuota tutkimuksen ja sovellutuksen yhdistävää voimaa, sitä harmoniaa, mikä pitää teoreettisten uudistajien jalat maassa mutta pitää myös kentän ennakkoluolettoman valppaana vastaanottamaan tutkijain oivallukset. Sotatieteet hän ovat mitä voittopuolisimmin soveltavia tieteitä oli kyse sitten ihmisen käsittelystä, menetelmien kehittelystä, organisaatiotutkimuksesta tai matemaattis-luonnontieteellisen tutkimuksen sotilasalan sovellutuksista. Sotilasalalla ei soveltajien suuri enemmistö ole saanut mainittavastikaan tutkijakoulutusta. Tämä voi johtaa teorian aliarviointiin. Tutkimuksen kentän moninaisuus taas johtaa tutkijan helposti käytännön kokonaisuutta vieroksuvan spesialisoitumisen kautta yksipuoluisuuksiin.

Uusi kunniajäsenemme on koko yleisesikuntaupseeristollemme seurattava esimerkki siitä miten eri virkapaikoissa terve käytäntö ja kehittävä tutkimus saadaan tasasuhtaiseen yhteistyöhön, kun johtajalla on käytännön näkemys ja uutta vastaanottava henkinen valppaus.

K J Mikola